

Privrženost i odricanje u Islamu

[Bosanski]

الولاء والبراء في الإسلام
[اللغة البوسنية]

Salih Fewzan el Fewzan

صالح بن فوزان الفوزان

Prevod : Subhija Spahić

ترجمة: صبحي سباھيتش

Pregledao : Ebu Usama el Džeziri

مراجعة: أبو أسامة الجزيري

Pomoćni ured za dawu - Riyadh

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2008 – 1429

islamhouse.com

Uvod

Neka je hvala Uzvišenom Allāhu i neka je mir i spas na našeg Poslanika, njegovu porodicu, ashābe i sve one koji slijede njegovu uputu.

Ljubav i naklonost prema Allāhu, subhānehu we te'ālā, i Njegovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi we sellem, treba da je na prvom mjestu, ali treba voljeti i sve one njegove sljedbenike na pravom putu, družiti se sa njima i pomagati im, a ujedno odmagati i boriti se protiv Allāhovih neprijatelja.

Jedan od osnovnih načela istinske 'aqīde (vjerovanja), kojeg treba da se pridržava svaki musliman je da slijedi i pomaže svoju braću u vjeri i da se bori protiv njihovih neprijatelja, da osjeća naklonost i ljubav prema sljedbenicima Allāhovog jedinstva i čistog vjerovanja i da ih slijedi, te da mrzi svakog mušrika i da se bori protiv njega.

To načelo potiče još od milleta (vjere) Ibrāhīma, 'alejhis-selām, i njegovih sljedbenika koji nam u amanet ostaviše da volimo Allāhove, subhānehu we te'ālā, robove i sa njima prijateljujemo i da preziremo mušrike i neprijateljski se prema njima postavimo. To je millet Ibrāhīma, 'alejhis-selām, za koji Uzvišeni kaže:

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاءُ
 مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ
 وَالْبَعْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ

"Divan uzor za vas je Ibrâhîm i oni koji su uz njega bili, kada su narodu svome rekli: 'Mi sa vama nemamo ništa, a ni sa onima koje, umjesto Allâha, obožavate; mi vas se odričemo i neprijateljstvo i mržnja će između nas trajati sve dok ne budete u Allâha, Njega jednoga, vjerovali!'" ⁴

Ovo načelo je i od Muhammedove, sallallâhu 'alejhi we sellem, vjere:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
 وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

"O vjernici, ne uzimajte zaštitnike Jevreje i kršćane! Oni su sami sebi zaštitnici! A njihov i onaj među vama koji ih zaštitnike prihvati. Allâh uistinu neće ukazati na pravi put ljudima koji sami sebi nepravdu čine." ⁵

Ovaj ajet izrazito zabranjuje privrženost sljedbenicima ranije objavljenih nebeskih knjiga, a o uopštenoj zabrani privrženosti nevjernicima Allâh, subhânehu we te'âlâ, kaže:

⁴ El-Mumtahina, 4

⁵ El-Mâide, 51

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ
وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي

"O vjernici, ako ste pošli da se na Mome putu borite i da naklonost Moju steknete, s Mojim i svojim neprijateljima ne prijateljujte..."⁶

Štaviše, izrazito je vjerniku zabranio da slijedi i bude privržen nevjernicima, pa čak ako su oni njegov najbliži rod. Allâh, 'azze we dželle, je rekao:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنْ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ
عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

"O vjernici, ne prijateljujte ni sa očevima vašim, ni sa braćom vašom, ako više vole nevjerovanje od vjerovanja. Onaj od vas koji sa njima bude prijateljevao, taj se, doista, prema sebi ogriješio..."⁷

Također je rekao:

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ
كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ

⁶ El - Mumtehina,1

⁷ Et-Tewbe, 23

"Ne treba da ljudi, koji u Allāha i onaj svijet vjeruju, budu u ljubavi sa onima koji se Allāhu i Njegovom Poslaniku suprotstavljaju, makar im oni bili očevi njihovi, ili sinovi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi..." ⁸

Mnogi muslimani zanemaruju ovo načelo, jedno od osnovnih načela u islāmu, štaviše, pojedini od onih koji se smatraju učenjacima i od onih koji pozivaju u istinsko vjerovanje, govore da su kršćani naša braća – a to su veoma opasne riječi.

I kao što je Allāh, subhānehu we te'ālā, izrazito zabranio prijateljevanje sa nevjernicima koji su neprijatelji islamske aqīde, tako je izrazito naredio prijateljevanje i povezivanje sa vjernicima. Rekao je Plemeniti Gospodar:

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ رَاكِعُونَ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْعَالِبُونَ

"Vaši zaštitnici su samo Allāh, Poslanik Njegov i vjernici koji ponizno namāz obavljaju i zekāt daju. Onaj ko za zaštitnika uzme Allāha i poslanika Njegova i vjernike – pa, Allāhova strana će svakako pobijediti."

⁹

---

⁸ El-Mudžādele, 22

⁹ El-Maide, 55.-56.

Također je rekao:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

"Muhammed je Allāhov Poslanik, a njegovi sljedbenici su strogi prema nevjernicima, a samilosni među sobom..."¹⁰

I rekao je:

نَمَّا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

"Zaista su samo vjernici braća..."¹¹

Vjernici su braća u vjeri i aqīdi, uprkos različitosti nacija, državā, vremenā... Allāh, dželle še'nuhu, je rekao:

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِن بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

"Oni koji poslije njih dolaze govore: 'Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla, i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodar naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv.'"¹²

---

¹⁰ El-Feth, 29

¹¹ El-Hudžurât, 10

¹² El-Hašr, 10

Svi vjernici, od prvog koji je postojao na Zemlji pa do posljednjeg, uprkos udaljenosti njihovih domova i vremena u kojem su živjeli, su braća koja se međusobno vole, jedni se za drugim povode i mole oprost jedan za drugog.

Prijateljevanje, a i odricanje, imaju svoje karakteristike po kojima se lakše prepoznaju.

KARAKTERISTIKE PRIJATELJEVANJA S NEVJERNICIMA

1. Sličnost u odijevanju, govoru i sl.

Sličnost sa njima u odijevanju, govoru i drugim stvarima ukazuje na težnju i želju da im se slični, a Allâhov Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem, je rekao:

"Ko oponaša jedan narod - njemu i pripada."

Zato se zabranjuje bilo kakva sličnost sa nevjernicima: u njihovim osobinama, običajima, vjerskim dužnostima, moralu, ponašanju, kao što je, npr.: brijanje brade, puštanje dugih brkova, upotreba njihovog jezika, osim u slučaju potrebe, načinu odijevanja, jela, pića i ostalog.

2. Želja da se boravi u njihovoj državi i da se ne preseli u neku od muslimanskih država, s ciljem bježanja radi očuvanja vjere

Hidžra u ovom značenju i sa ovom namjerom je obaveza za svakog muslimana, jer boravak muslimana u zemlji nevjerstva ukazuje na prijateljevanje sa nevjernicima. Zbog toga je Uzvišeni Allâh rekao:

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
 مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا
 فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
 وَالْوِلْدَانَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ
 عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا

"Kada budu uzimali duše onima koji su se prema sebi ogriješili, meleki će upitati: 'Šta je bilo s vama?' - 'Bili smo potlačeni na Zemlji.' - odgovoriće. 'Zar Allāhova Zemlja nije prostrana i zar se niste mogli negdje iseliti?' - reći će meleki, i zato će njihovo prebivalište biti džehennem, a užasno je on boravište. Samo nemoćnim muškarcima, i ženama, i djeci, koji nisu bili dovoljno snalažljivi i nisu znali puta, Allāh će, ima nade, oprostiti, jer Allāh briše grijehe i prašta." ¹³

Allāh, 'azze we dželle, ne opravdava boravak u zemljama nevjerstva, osim onima slabima koji nisu u mogućnosti da učine hidžru, te onima koji u njima borave radi vjerskih interesa, kao što je vjerska djelatnost pozivanja ka pravoj vjeri i širenje islāma.

---

¹³ En-Nisā', 97.-99.

3. Putovanje u njihove zemlje s ciljem razonode i zabave

Putovanje u zemlje nevjernika je izrazito zabranjeno osim u slučaju neke velike potrebe kao što su: liječenje, trgovina, sticanje i usavršavanje znanja u korisnim (za domovinu) naukama, a koje se ne može dobiti u svojoj zemlji. Tada je putovanje dozvoljeno i halâl, ali samo onoliko vremena koliko traje potreba za tim. Nakon obavljenog posla, obaveza svakog muslimana je da se vrati u svoju zemlju.

Takvo putovanje je uslovljeno time da onaj ko putuje mora sačuvati čistoću svog ĩmāna i svoje vjere, i izbjegavati sva ona mjesta ili situacije koje bi ga od nje udaljile i odvele na stranputicu. Mora biti oprezan i čuvati se raznoraznih intriga i spletki nevjernika i protivnika vjere.

Također, putovanje se dozvoljava i obaveza je ako je krajnji cilj onoga ko putuje vjerska djelatnost i širenje islāma.

4. Pomaganje nevjernika i prijateljevanje sa njima u vezi sa stvarima koje bi mogle nanijeti štetu ostalim muslimanima i šticeenje nevjernika

Ovo je od stvari koje izvode iz vjere, čime onaj ko to uradi postaje murtedd (otpadnik od vjere), da nas Allāh, subhānehu we te'ālā, zaštiti od toga.

5. Potpomaganje sa nevjernicima, gajenje povjerenja u njih, dajući im odgovorne položaje čime oni otkrivaju tajne muslimana, te uzimati ih za prisne prijatelje i savjetodavce

Uzvišeni Allâh je rekao:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُومًا مَّا
عَنْتُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ هَآءَنتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ
الْعِظِّ قُلْ مُؤْتُوا بِعَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ إِن تَمَسَسَكُمُ حَسَنَةٌ
تَسُوهُمُ وَإِن تُصِيبِكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا

"O vjernici, za prisne prijatelje uzimajte samo svoje. Ostali vam samo propast žele: jedva čekaju da muka dopadnete, mržnja izbija iz njihovih usta, a još je gore ono što kriju njihova prsa. Mi vam iznosimo dokaze, ako pameti imate. Vi njih volite, a oni vas ne vole, a vi vjerujete u sve Knjige. Kad vas sretnu, govore: 'Vjerujemo!' - a čim se osame, od srdžbe prema vama grizu vrhove prsta svojih. Reci: 'Umrte od muke!' Allâhu su, zaista, dobro poznate misli svačije. Ako kakvo dobro doživite - to ih ozlojedi, a zadesi li vas kakva nevolja - obrađuju joj se..."¹⁴

¹⁴ Āli 'Imrân, 118.-120.

Ovi uzvišeni qur'ânski âjeti nam objašnjavaju i otkrivaju ono što nevjernici nose i kriju u svojim dušama prema muslimanima, spletke koje smišljaju protiv njih, raznorazne obmane i izdaje, te želje za nesrećama koje bi rado da im se dese i da im se na sve načine učini nepravda. Oni iskorištavaju dobrotu i povjerenje koje imaju kod muslimana i ujedno smišljaju i planiraju da ih snađe nesreća i bijeda i da iz toga izvuku korist.

Postoji predaja od imāma Ahmeda, rahimehullāh, od Ebī Musā'a El-Eš'arija, radijallāhu 'anhu, kako je jedne prilike rekao:

'Rekoh 'Umeru, radijallāhu 'anhu: 'Uzeo sam kršćanina za svog pisara', a on mi na to odgovori: 'Teško tebi, šta se s tobom zbiva?! Zar nisi čuo da je Uzvišeni Allāh rekao: "O vjernici, ne uzimajte za zaštitnike Jevreje i kršćane, oni su jedni drugima prijatelji." (El-Mā'ide, 51. âjet) Zar nisi mogao naći pravovjernika?' Rekoh mu: 'O vladaru pravovjernih, meni njegovo znanje, njemu njegova vjera.' Reče mi: 'Ne poštuj one koje je Allāh ponizio, niti daj moći onima koje je Allāh omalovažio, niti približuj one koje Allāh udaljio'.'

Postoji jedna druga njegova i Muslimova predaja o Allāhovom Poslaniku, sallallāhu 'alejhi we sellem, kada je krenuo prema Bedru i pođe za njim jedan mušrik, te ga stiže kod El-Harre, pa mu reče:

'Želio bih da te slijedim i dijelim s tobom i dobro i zlo.'

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, ga upita:

"Da li vjeruješ u Allāha i Njegovog Poslanika?"

Odgovori: 'Ne.'

Reče mu Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem:

"Vrati se, ne treba mi pomoć mušrika."

Ove predaje nam ukazuju i objašnjavaju korist zabrane prijateljavanja sa nevjernicima u stvarima koje bi mogle da ugroze sigurnost muslimana, odaju njihove tajne, te im nanesu nesreću i zlo.

Primjer toga imamo u današnje vrijeme: Nevjernicima je dozvoljeno da stupe na muslimansku svetu zemlju – Bilād el-Haramejn eš-Šerifejn – gdje su ih učinili radnicima, vozačima, slugama, vaspitačima u kućama i pomiješali ih sa svojim porodicama, ili su ih pomiješali sa muslimanima u njihovoj zemlji.

6. Upotreba kršćanskog kalendara, a pogotovu datuma koji ukazuju na njihove svetinje i svete praznike

Kršćanski kalendar je podsjećanje na rođenje Isā'a, 'alejhis-selām, kojeg su oni sami od sebe uveli, i koji nije dio vjere Isā'a, 'alejhis-selām. Upotreba tog datuma znači učestvovanje u oživljavanju njihovih osjećanja i praznika.

Da bi se to izbjeglo, ashābi, radijallāhu 'anhum, datirali su računanje vremena u vrijeme halife 'Umera, radijallāhu 'anhu, odbacili su datume nevjernika i otpočeli računanje vremena od hidžre Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem, što ukazuje na obavezu suprotstavljanja nevjernicima u ovoj, a i drugim stvarima koje su za njih karakteristične. Neka nam Allāh, subhānehu we te'ālā, pomogne.

7. Sudjelovanje u njihovim praznicima i pružanje pomoći u njihovom organizovanju, te upućivanje čestitki povodom tih praznika ili odlazak na mjesto njihovog praznovanja

Uzvišeni Allâh je objavio Svoje riječi:

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ

"...i koji ne svjedoče lažno..."¹⁵

Drugim riječima, osobina istinskih robovâ Milostivog je da ne prisustvuju praznicima nevjernika.

8. Hvaljenje i uzdizanje njihove kulture, civilizacije, te oduševljavanje njihovim moralom i vještinama, ne obazirući se na bezvrijednost njihove ideologije i iskrivljenost njihove vjere

Uzvišeni Allâh je rekao:

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

"I nikako ne gledaj dugo ljepote ovog svijeta, koje Mi kao užitak raznim sortama nevjernika pružamo da ih

---

¹⁵ El-Furqân, 72

time na kušnju stavimo. A nagrada Gospodara tvoga je bolja i vječna." ¹⁶

Značenje ovog časnog ājeta nije da muslimani ne stvaraju i ne se koriste legalno stvorenim istaknutim industrijskim, ekonomskim i vojnim dostignućima. Naprotiv, to im je obaveza, jer je Allāh, subhānehu we te'ālā, rekao:

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

"I protiv njih pripremite koliko god možete snage..." ¹⁷

Uistinu su ovozemaljske blagodati – vlasništvo muslimana. Uzvišeni Allāh je rekao:

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ

"Reci: 'Ko je zabranio Allāhove ukrase, koje je On za robove Svoje stvorio, i ukusna jela?' Reci: 'Ona su za vjernike na ovom svijetu, a na onom svijetu su samo za njih'." ¹⁸

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ

¹⁶ Tā-Hā, 131

¹⁷ El-Enfāl, 60

¹⁸ El-E'rāf, 32

"I daje vam se da se koristite onim što je na nebesima i onim što je na Zemlji, sve je od Njega..."¹⁹

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

"On je Onaj Koji je za vas sve što postoji na Zemlji stvorio..."²⁰

Obaveza je muslimanima da prednjače u iskorštavanju tih blagodati i koristi i da ne dopuste da to čine nevjernici. Muslimani treba da razvijaju sopstveno znanje i dostignuća.

9. Djecu imenovati neislamskim imenima

Mnogi muslimani daju svojim sinovima i kćerima strana, nemuslimanska imena, a ostavljaju imena svojih očeva, majki, djedova, nanā ili poznata imena u njihovoj zajednici.

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao:

"Najljepša imena su 'Abdullāh i 'AbdurRahmān."

Posljedica takve promjene u davanju stranih imena su generacije koje nose čudna imena, što uzrokuje postepeno odvajanje ili rascijep starih i novih generacija, i

---

¹⁹ El-Džāthije, 13

²⁰ El-Beqare, 29

što prekida vezu među porodicama koje su bile poznate po svojim specifičnim i cijenjenim imenima.

10. Tražiti oprost za njih i tražiti da im se Allāh smiluje nakon njihove smrti

Uzvišeni Allāh je to izrazito zabranio, rekavši:

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ
 مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

"Vjerovjesniku i vjernicima nije dopušteno da traže oprosta za mnogobošce, makar im oni bili rod najbliži, kad im je jasno da će oni stanovnici džehennema biti,"

21

jer ovo obuhvata voljenje nevjernika i slaganje sa njihovim postupcima.

---

²¹ Et-Tewbe, 113

KARAKTERISTIKE PRIJATELJEVANJA SA VJERNICIMA

1. Hidžra u muslimansku zemlju i napuštanje zemalja nevjernika

Hidžra je preseljenje iz zemlje nevjernika u zemlju muslimana, radi očuvanja vjere. Hidžra u ovom značenju i sa ovim ciljem je obaveza sve do Sudnjeg Dana. Allâhovo Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem, se odrekao svakog muslimana koji boravi među nevjernicima i zabranio je boravak u njihovoj sredini, osim u slučaju nemogućnosti da se učini hidžra, ili ako je razlog boravka muslimana u skladu s vjerskim interesima, kao što je vjerska djelatnost i širenje islâma. Uzvišeni Allâh je rekao:

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا
فَأُولَئِكَ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ
عَنَّهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا

"Kada budu uzimali duše onima koji su se prema sebi ogriješili, meleki će upitati: 'Šta je bilo s vama?' - 'Bili smo potlačeni na Zemlji.' - odgovoriće. 'Zar Allâhova Zemlja nije prostrana i zar se niste mogli negdje iseliti?' - reći će meleki, i zato će njihovo prebivalište

biti džehennem, a užasno je on boravište. Samo nemoćnim muškarcima, i ženama, i djeci, koji nisu bili dovoljno snalažljivi i nisu znali puta, Allāh će – ima nade – oprostiti, jer Allāh briše grijehe i prašta." ²²

2. Ukazivanje pomoći muslimanima i lična potpora, ili u novcu, ili u djelu, ili riječima u njihovim vjerskim i životnim potrebama

Milostivi je rekao:

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

"A vjernici i vjernice su prijatelji jedni drugima..." ²³

وَإِنِ اسْتَنْصَرُواكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّثَاقٌ

"A ako vas zamole da im u vjeri pomognete – dužni ste da im u pomoć priteknete, osim protiv naroda sa kojim o nenapadanju zaključen ugovor imate." ²⁴

3. Saosjećanje u njihovom bolu i radosti

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao:

---

²² En-Nisā', 97.-99.

²³ Et-Tewbe, 71

²⁴ El-Enfāl, 72

"Muslimani su u prijateljstvu, osjećanjima i saamilsti – kao jedno tijelo; ako jedan njegov organ oboli, i ostali dijelovi tijela to osjete kroz glavobolju i nesanicu."

"Vjernik je vjerniku kao stub stubu – jedan drugog podupiru", i ispreplete prste svojih ruku (Allâhovo poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem).

4. Upućivanje savjeta i traženje dobra za njih, ne nanositi im nepovrdu i ne varati ih

Allâhovo Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem, je rekao:

"Niko od vas neće biti pravi vjernik sve dok svom bratu ne bude želio ono što i samom sebi želi."

"Musliman je brat drugom muslimanu. Ne smije ga omalovažavati, uskratiti mu pomoć, niti ga prepustiti nesreći. Dovoljno je čovjeku zla ako bude omalovažavao svog brata u vjeri. Muslimanu je kod muslimana harâm (zabranjeno): njegova krv, njegov imetak i njegova čast."

Poručio nam je naš plemeniti Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem:

"Ne mrzite se međusobno, niti se svađajte, ni nadmećite međusobno. Nemojte jedan drugom u trgovini nanositi štetu. Allâhovi robovi – budite braća."

5. Poštovati ih i uvažavati, ne govoriti im ružno, niti im prigovarati

Sveznajući Gospodar je rekao:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّقَابِ بئسَ الإِسْمُ الفُسُوقُ بَعْدَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

"O vjernici, neka se muškarci jedni drugima ne rugaju, možda su oni bolji od njih, a ni žene drugim ženama, možda su one bolje od njih. I ne kudite jedni druge i ne zovite jedni druge ružnim nadimcima. O kako je ružno da se vjernici spominju podrugljivim nadimcima! A oni koji se ne pokaju – sami sebi čine nepravdu. O vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka sumnjičenja su, zaista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge! Zar bi nekome od vas bilo drago da jede meso umrlog brata svoga – a vama je to odvratno – zato se bojte Allāha; Allāh, zaista, prima pokajanje i samilostan je."²⁵

²⁵ El-Hudžurât, 11.-12.

6. Musliman treba da je uz muslimane u nesreći i u sreći, u bijedi i u blagostanju

Suprotno munaficima (licimjerima), koji su uz vjernike onda kada su u sreći i blagostanju, a ostavljaju ih kad ih zadesi nesreća i bijeda. Allâh, subhanehu we te'âlâ, je rekao:

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ
كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

"Oni koji iščekuju šta će biti sa vama: pa ako vam Allâh daruje pobjedu, oni kažu: 'Zar nismo bili uz vas?', a ako sreća posluži nevjernike, onda oni govore njima: 'Zar vas nismo mogli pobijediti i zar vas nismo odbranili od vjernika?' " ²⁶

7. Međusobno posjećivanje, želja za međusobnim druženjem i susretima

U hadīthi-qudsijju, Allâh, subhānehu we te'âlâ, kaže:

"Dužnost mi je da budem naklonjen i volim one koji se u Moje ime posjećuju."

Jedne prilike je Allâhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, rekao:

---

²⁶ En-Nisâ', 141

"Neki čovjek pođe da posjeti svoga brata u vjeri, pa mu Allāh posla meleka koji ga presrete i upita: 'Kamo si naumio?' Čovjek mu odgovori: 'Da posjetim svog brata u vjeri.' Melek ga upita: 'Da li imaš ikakve koristi od njega?' Odgovori čovjek: 'Ne. Volim ga zato što je moj brat u vjeri.' Melek mu odgovori: 'A ja sam Allāhov poslanik tebi koji ti poručuje da te je Allāh zavolio isto onako kako si ti zavolio njega (svog brata)'."

8. Međusobno uvažavanje prava muslimana

Nije dozvoljeno da se neko miješa dok musliman nešto prodaje, niti dok kupuje, niti je dozvoljeno zaručivati onu ženu koju je on već zaručio, niti muslimane ometati u dozvoljenim poslovima koje su oni prije njih uradili.

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao:

"Ne smije jedan čovjek prodavati nekome nešto za vrijeme dok mu to njegov brat musliman prodaje, niti smije da zaručuje ženu koju je on već zaručio."

A u drugoj predaji se kaže:

"Ne smije se cjenkati dok se njegov brat (kupujući nešto) cjenka."

9. Biti milostiv prema nemoćnoj braći

Allâhovo Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem, je rekao:

"Ne pripada našem ummetu onaj ko ne poštuje naše velikane (starije) i koji nije milostiv prema našim nemoćnicima (mlađima)."

"Allâh vam daje pomoć u borbi i daje vam opskrbu samo zbog vaših slabih koji su među vama."

Uzvišeni Allâh je rekao:

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا
تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

"Budi čvrsto uz one koji se Gospodaru svome mole ujutro i naveče u želji da naklonost Njegovu zasluže, i ne skidaj oči svoje sa njih iz želje za sjajem u životu na ovom svijetu..." ²⁷

10. Upućivanje dovā i traženje oprostā za njih

Uzvišeni Allâh je rekao:

وَاسْتَغْفِرْ لِدُنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

---

²⁷ Kehf, 28

"Traži oprost za svoje grijehе, i za vjernike i vjernice."

28

بَنَّا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ

"Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla." ²⁹

Napomena

Svemogući Vlarar je rekao:

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ
أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

"Allâh vam ne zabranjuje da činite dobro i da budete pravedni prema onima koji ne ratuju protiv vas zbog vjere i koji vas iz zavičaja vašeg ne izgone - Allâh zaista voli one koji su pravični." ³⁰

Značenje ovog časnog âjeta je da musliman treba biti pravedan i dobar prema nevjernicima koji nisu nepravedni prema muslimanima, i koji ih nisu istjerali sa njihovih ognjišta.

Muslimani pravdu treba da uzvrate pravdom i budu dobri u kontaktu sa njima što se tiče opštih poslova,

---

²⁸ Muhammed, 19

²⁹ El-Hašr, 10

³⁰ El-Mumtehine, 8

ali ne treba da im pružaju svoju ljubav i da im poklanjaju svoja srca, jer Allâh, subhānehu we te'ālā, kaže:

"...da činite dobro i budete pravedni prema onima...",

a nije rekao :

"Priateljujte sa njima i volite ih."

Sličan ovome je ājet koji govori o roditeljima nevjernicima:

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ

"A ako te budu nagovarali da drugog Meni ravnim smatraš, onoga o kome ništa ne znaš, ti ih ne slušaj i prema njima se na ovom svijetu velikodušno ponašaj, a slijedi put onoga koji se meni iskreno obraća..."³¹

Pripovijeda se da je Esmi došla njena majka i željela da ostane sa njom u rodbinskoj vezi, a majka joj je bila nevjernica. Esmā je za to tražila dozvolu od Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem, a on joj reče: **"Održavaj rodbinsku vezu sa svojom majkom."**

Jer Allâh, subhānehu we te'ālā, kaže:

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ

---

³¹ Luqmān, 15

"Ne treba da ljudi koji u Allāha i onaj svijet vjeruju budu u ljubavi sa onima koji se Allāhu i Poslaniku Njegovom suprotstavljaju, pa makar im oni bili očevi njihovi, ili sinovi njihovi..." ³²

Održavanje rodbinskih veza, dobročinstvo i opšti kontakti su jedna, a ljubav i naklonost, druga stvar.

Dobročinstvo i lijepo ponašanje prema nevjerniku, nevjernika približava islāmu, i smatraju se jednim od načina da'we, dok ljubav i prijateljevanje ukazuju na podržavanje i priznavanje onoga u što nevjernik vjeruje, kao i zadovoljavanje time, što uzrokuje udaljavanje od islāma.

Zabrana prijateljevanja sa nevjernicima ne znači i zabranu ophođenja prema njima u legalnoj trgovini, uvozu korisne robe i proizvoda, te u korištenju njihovih iskustava i otkrića.

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je jedne prilike unajmio Ibn Erejkat El-Ejsija kao vodiča, premda je bio kāfir, a u nekoliko navrata je posuđivao od pojedinih Jevreja.

A muslimani i dan-danas uvoze od nevjernika robu i proizvode i sa njima sarađuju čisto na ekonomskoj bazi i oni time nisu naši dobročinitelji, jer mi to pošteno plaćamo.

---

³² El-Mudžādele, 22

To nije i ne treba biti razlog za međusobnu privrženost i pokazivanje ljubavi i naklonosti prema njima, jer nas je Allâh, subhânehu we te'âlâ, obavezao da volimo i prijateljujemo sa vjernicima, a da mrzimo nevjernike i borimo se protiv njih.

Uzvišeni i Plemeniti je rekao:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
 آوُوا وَنَصَرُوا أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

"Oni koji vjeruju i iseljavaju se, i bore se na Allâhovom putu zalažući imetke svoje i živote svoje, i oni koji daju utočište i pomažu - oni jedni druge vole i potpomažu."

33

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ
 كَبِيرٌ

"Nevjernici jedni druge potpomažu. Ne postupite li tako, nastaće smutnja na Zemlji i nered veliki." 34

Njegove riječi:

"...nastaće smutnja na Zemlji i nered veliki..."

Ibn Kethir je ovako objasnio:

---

33 El-Enfâl, 72

34 El-Enfâl, 73

"Ako od sebe ne odbijete nevjernike i one koji Allāhu pripisuju druga, i ako se ne budete družili s vjernicima – nastaće takvo društvo u kojem će zavladati munafikluk i u kojem će se vjernici izmiješati sa nevjernicima i zavladaće među ljudima raznorazni i dugotrajni poroci i izopačenost."

A to je upravo ono što se događa u današnje vrijeme, a jedino je Allāh, subhānehu we te'ālā, Onaj Koji pomaže i od Koga se pomoć treba tražiti.

KATEGORIJE LJUDI KOJI ZASLUŽUJU PRIVRŽENOST ILI ODRICANJE

Kada se govori o privrženosti i odricanju, postoje tri grupe ljudi:

1) Oni koji vole iskreno i bez ikakve mržnje

U ovoj gupi su svi iskreni vjernici: poslanici, *siddiqîn* (iskreni ljudi), *šuhadâ'* (šehīdi) i *sâlihîn* (dobri ljudi).

Na njihovom čelu je Allāhov Poslanik, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, i prema njemu treba osjećati naklonost i ljubav veću i od ljubavi prema samom sebi, svom djetetu, roditeljima i svim drugim ljudima.

Zatim, njegove žene – majke vjernika – njegov časni rod i njegove, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, plemenite *ashābe*, naročito prvu četvoricu *halifā*, zatim ostalu desetoricu kojima je obećan *džennet*, *muhādžire* i *ensārije*, učesnike *Bedra*, *ridwāna* (prisege), te sve ostale njegove privrženike – *radijallāhu 'anhum*.

U ovoj grupi su i svi ostali sljedbenici, prve generacije, predhodnici ovog *Ummeta* i njegove vođe, poput četvorice osnivača *mezheba*.

Uzvišeni Allāh je rekao:

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا
بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ

"Oni koji poslije njih dolaze govore: 'Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla, i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodar naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv.'" ³⁵

Ashābe i predhodnike ovog ummeta ne mrzi onaj u čijem je srcu imān.

Njih mrze nevjernici, oni koji su skrenuli sa pravog puta, licemjeri, protivnici islāma kao što su rāfidije i haridžije. Da nas Allāh, subhānehu we te'ālā, zakloni i sačuva takvih skupina.

2) Oni koji istinski mrze i neprijateljski su raspoloženi - ne smije im se pružiti prijateljstvo ni naklonost

To su istinski nevjernici među nevjernicima, mušrici, munafici, bogohulnici, heretici različitih rasa i nacija. A Plemeniti i Sveznajući je rekao:

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ
كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ

"Ne treba da ljudi koji u Allāhu i onaj svijet vjeruju budu u ljubavi sa onima koji se Allāhu i Poslaniku Njegovom suprotstavljaju, pa makar im oni bili očevi njihovi, ili sinovi njihovi..." ³⁶

---

³⁵ El-Hašr, 10

³⁶ El-Mudžādele, 22

Također je Allâh, subhânehu we te'âlâ, rekao grdeći potomke sinova Isrâ'îloviha:

رَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَنْ
سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ
وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ

"Ti vidiš mnoge od njih kako s mnogobošcima prijateljuju. Ružno je zaista ono što sami sebi pripremaju; da se Allâh na njih rasrdi i da u patnji vječno ostanu. A da vjeruju u Allâha i Vjervjesnika i u ono što se njemu objavljuje, oni sa njima ne bi prijateljevali, ali mnogi su od njih nevjernici."³⁷

3) Oni koji vole i mrze u isto vrijeme

U njima se spajaju ljubav i mržnja – oni su griješni vjernici. Voliti ono što je u njima od imâna, a mrziti u njima ono što je od grijeha koji su manji od kufra i širka.

Naklonost i ljubav prema njima treba izražavati kroz savjetovanje, ali i osporavanje. Ne smije se prelaziti preko njegovih grijeha, nego ih u tome treba osporavati i tražiti od njih da rade dobro i dozvoljeno, a da se klone nedozvoljenog. Treba nad njima primjenjivati šer'atske kane i kažnjavati ih za prekršaje, sve dok ne pobijede tu svoju naklonost ka griješenju i zatraže oprost za počinjene grijeha i loša djela.

---

³⁷ El-Mâ'ide, 80.-81.

Ne treba ih mrziti potpuno niti ih se odrećikao što to rade haridžije kada su u pitanju veliki grijesi, koji su mnogo manji od širka.

Ne treba ih ni voljeti potpuno, kao što to rade murdžije. Treba sa njima umjereno postupati, onako kako smo spomenuli u ljubavi i principima koji važe za sljedbenike sunneta i džemâ'ata.

Ljubav u ime Allāha, subhānehu we te'ālā, i mržnja u njegovo ime su najčvršće strane imana, a čovjek će na Sudnjem Danu biti s onim koga je volio na ovom svijetu, kao što je naglašeno u hadīthu Allāhovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem.

Ali, stvari su se izmijenile i većina ljudi voli i teži onome ko dunjaluk posjeduje, slijedi onoga ko ima dunjalučke blagodati, pa čak i ako je on neprijatelj Allāhov, subhāneh, Njegovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem, i islāma.

A onoga ko ne posjeduje dunjalučke blagodati, pa čak i kada bi bio Allāhov namjesnik i namjesnik Njegovog Poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem – ne vole, ponižavaju i njegovi su protivnici.

Ibn Džerir prenosi da je 'Abdullāh ibn 'Abbās, radijallāhu 'anhu, rekao:

'Ko voli i ko mrzi radi Allāha, ko prijateljuje i bori se u ime Allāha – dobija Allāhovu pomoć, a oni koji se bratime i prijateljuju zbog dunjalučkog interesa, a ne u Allāhovo ime – ne nalaze ništa.'

Ebu Hurejre, radijallâhu 'anhu, prenosi:

"Allâhov Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem, je rekao: 'Zaista je Uzvišeni Allâh rekao: 'Onom ko napadne Mog namjesnika – objavljujem rat'. ' " 38

A Allâhu najmrži neprijatelji su oni koji napadaju ashâbe Allâhoveg Poslanikova, sallallâhu 'alejhi we sellem, vrijeđaju ih i ponižavaju.

Allâhov Poslanik, sallallâhu 'alejhi we sellem, je rekao:

"Tako vam Allâha, tako vam Allâha, lijepo se ophodite prema mojim ashâbima. Ne uzimajte ih na nišan (tj. ne ogovarajte ih). Ko im nanese nepravdu – nanio je nepravdu meni. A ko učini nepravdu meni – učinio je nepravdu Allâhu. A ko učini nepravdu Allâhu – samo što ga Allâh ne uzme." 39

Međutim, došlo je vrijeme da se mnoge frakcije i grupe koje su skrenule sa pravog puta, protive, ponižavaju ashâbe i hule i to smatraju sastavnim dijelom svog vjerovanja.

*Utječemo se Uzvišenom Allâhu
od Njegove srdžbe i Njegove kazne.
Njega jedinog molimo za pomoć i milost.
Neka je mir, spas i milost na našeg Poslanika,
njegovu porodicu i sve njegove ashâbe.*

---

38 Buhârî

39 Tirmizi